

Udvalget rettet Anmodning til det, at vi ere komne til Kundskab om, at det er lykkedes Værstets tekniske Konsulent at konstruere en Maskine, ved hvilken man vil kunne dreie „Gorms“ Taarn ved Dampkraft. Det er vel i og for sig heller ikke her store Kapitaler, hvorom det dreier sig, men man undres ved at se, at Værstets Direktør, der netop i saadanne Anliggender maa være Ministerens høire Haand, approberer et Forslag, der ved Udførelsen viser sig ikke at svare til sin Hensigt eller til Beregningerne, og som navnlig lider af saadanne Mangler, som ved et nøiagtigt Eftersyn under Anvendelse af mathematisk Formler ikke usandsynlig vilde kunne være undgaaede. Hele dette Forhold mellem Personalet paa Værftet synes at give et Billede af Arbeidet der, som heller ikke er egnet til at vække stor Tillid til denne Virksomhed. — Endnu have vi tilladt os at henlede Opmærksomheden paa Anstæffelsen af Maskinen til „Gorm“. Jeg har allerede med et Par Ord tilladt mig at henlede det høitærede Things Opmærksomhed paa, hvilke de Foranstaltninger vare, som man iværksatte for at høre „Gorm“ noget i Vandgangen, da man var kommen til Kundskab om, at den skal ikke ubetydelig dybere, end man oprindeligt havde paatænkt. Da nu Maskinen, til „Gorm“ skulde bestilles, var Ministeriet opmærksomt paa, at det var nødvendigt at faae denne gjort saa let som muligt, og Ministeriet fik ogsaa et Tilbud om, at Maskinen skulde leveres til en Vægt af 265 Tons; men paa dette Punkt var det langtfra, at Leverandørerne holdt Kontrakten, thi det viste sig, at Maskinen — uagtet dette maatte anses for et Punkt af væsentlig Betydning — i Virkeligheden veiede 293 Tons. Kulforbruget var i den Tilbydelse til at fremkomme med Tilbud, som var udgaaet fra Ministeriet, ønsket at skulle udgjøre 3 Pd. engelsk i Timen. Leverandørerne havde i saa Henseende ikke forpligtet sig til at levere en Maskine med en Kulforbrug af 3 Pd., men havde i Kontrakten betinget sig en Kulforbrug af 4 Pd. engelsk i Timen. Det viste sig imidlertid ved Prøverne, at Forbruget stiger til 4,32 Pd., og samtidig viste det sig, at Kullasjerne, som vare beregnet til 130 Tons, i Virkeligheden kun ud-

gjorde 113 Tons. Der er altsaa en betydelig større Vægt af Maskinen end betinget, der er en større Kulforbrug end betinget, uagtet man allerede havde gjort Fabrikkerne en Koncession paa dette Punkt, og der er mindre Kulslads, end man kontraktmæssigt havde betinget sig. Det skal intet Dieblis siges, at Ministeriet ikke var opmærksomt derpaa. Det nedsatte en Kommission for at tage dette Forhold under Overveelse og nedsatte den udtrykkelig under det Hensyn at undersøge, hvorvidt Kontrahenterne havde holdt sig Kontrakten saaledes efterrettelig, at de ikke havde paadraget sig Ansvar. Kommissionen, der omtrent bestod af de samme Medlemmer, der i sin Tid havde Plads i Konstruktions- og Regleringskommissionen, og som da havde gjort Forslag til at lette Skibet „Gorm“, erklærede imidlertid, at der ikke var Anledning til at være utilfreds med Maskinen, uagtet den vilde medføre et større Dybgaende af 1½ Tomme for Skibet, og den tilføiede endogsaa, at Maskinens forøgede Dimensioner vare til Fordel for Skibet. Vi have nu i Betænkningen henstillet at faae oplyst, hvorledes det er muligt at erklære denne Maskine for tilfredsstillende, naar man ser hen til al den Umage, som man paa et tidligere Stadium har gjort sig netop for at lette det samme Skib 1½ Tomme. De sværere Maskindimensioner sænke netop Skibet de samme 1½ Tomme, som man tidligere har gjort alle Foranstaltninger for at lette det. — Det har ikke kunnet være Andet, end at Udvalget ved særlig at fremdrage disse Punkter tillige har maattet drage en Konklusion eller ialfald har maattet gjøre en Henstilling, om der ikke kunde være Anledning til at drage en Konklusion af disse mislykkede Foretagender paa Værftet, og den maatte da komme til at lyde paa, om det ikke maatte anses for rigtigt at tage under Overveelse at forlade Bygning af Skibe paa Værftet og gaa over til at lade bygge Skibe paa private Værfter. Det er jo ikke uden Forbillede, og vi have i den Henseende viist hen til, hvad der er sket i England. Man er der gaaet til at nedlægge to af de større Værfter, Woolwich og Deptford, og omtrent $\frac{3}{5}$ af de større Krigsskibe bygges nu der paa de kongelige Værfter og $\frac{2}{5}$ paa